

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Kateřina Sváčková

Název práce: Antropologické základy sociální filosofie v osvícenství

Oponoval *Marek Jakoubek*

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Cíl se v práci objevuje (přinejmenším) ve dvou verzích – v první (uvedené v Úvodu) autorka uvádí, že cílem je „ukázat a vysvětlit antropologické základy v osvícenské sociální filosofii z pohledu hlavních myslitelů doby“ (str. 1). Ve druhé formulaci (nacházející se v Závěru) pak čteme, že smyslem práce bylo „pojednat o třech pojmech sociální filosofie osvícenství [tj. o svobodě, rovnosti a morálce], které byly nejpodstatnější pro výklad přechodu od přirozeného k občanskému stavu“ (str. 41). Jinak řečeno – mezi úvodem a závěrem se z práce vytratila antropologie, a to nikoli jen z příslušných formulací cílů, ale především ze samotného obsahu (po několika skrovných výskytech definitivně mizí na straně 6). A to je problém. Práce je obhajována na katedře antropologie, nikoli filosofie, vazba na „antropologii“ – byť filozofickou – je tedy v principu nezbytnou podmínkou možnosti danou práci na této katedře obhajovat. Nemluvě zde už vůbec o faktu, že v Zásadách pro vypracování se autorka zavázala k tomu, že její práce „bude obsahovat srovnání různých stanovisek a interdisciplinární přesah do sociální a kulturní antropologie“ (viz). Po ničem takovém v práci není ani stopy.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Jak jsme již uvedli, cílem, který si autorka vytkla, bylo „ukázat a vysvětlit antropologické základy v osvícenské sociální filosofii z pohledu hlavních myslitelů doby“, přičemž daný záměr „vychází z předpokladu, že sociální filosofie se vždy odvozovala z nějaké antropologické koncepce přirozenosti člověka“ (str. 3). Práce tedy sice disponuje „tématem“, chybí jí ale jakýkoli konkrétní „problém“, jemuž by se věnovala; uvedené téma je přitom tak rozsáhlé, že by vydalo klidně i na dizertaci. Redukce, k níž tak autorka (nutně) přistupuje, ovšem vznáší celou řadu (nejen) metodologických otázek, které ovšem zůstávají

nezodpovězené. Za všechny – autorka se sice deklaruje, že zvolené téma pojedná „z pohledu hlavních myslitelů doby“ (viz výše), nijak ale nekomentuje soubor autorů, jejichž díla používá. Znamená to, že se skutečně jedná o veškeré „hlavní myslitele doby“? To jistě ne. O koho tedy? A proč je mezi Locka, Hobbesa a Montesquieua zařazen de Sade? Kvůli kontrastu? (jak by naznačovala formulace ze str. 22), proč ale zrovna de Sade? Nevíme. Stejně tak autorka vůbec nekomentuje výběr děl uvedených autorů – proč pracuje zrovna s těmi, se kterými pracuje? Je daný soubor v nějakém smyslu reprezentativní? V jakém? Proč? Nevíme a zase nevíme. Otázka tedy je, co vlastně má recenzent posuzovat, neboť v dané poloze takřikajíc postrádá nezbytná kritéria.

Obecně řečeno: posuzovaná bakalářská práce vykazuje obvyklou míru nasazení, které ovšem na relevantní pojednání zvoleného tématu prostě nestačí.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Po formální stránce je práce v pořádku. Její skladba je přehledná a přiměřená zvolenému tématu (obě hlavní kapitoly mají identický rozvrh, což usnadňuje orientaci i komparaci), odkazy sledují tentýž úzus, použitá literatura – tuzemská i zahraniční – je náležitá a hojná. Gramatických chyb je minimum. Pokud jde o formální stránku textu jako takového, možno snad jen uvést, že autorka značně nadužívá formu jakýchsi komentářů své práce („V této části práce se budeme věnovat...“ /str. 3/; „Podíváme se nyní na ...“ /str. 12/; „Začneme opět chronologicky...“ a jinde), což sice není špatně, nicméně čtenářsky se jedná o výrazně neatraktivní a nadbytečnou „vatu“.

Grafy, tabulky a ni přílohy práce neobsahuje, což vzhledem k tématu není nijak překvapivé.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celkový dojem z přeložené práce je neuspokojivý, přičemž hlavním důvodem je to, že práce měla být práce předložena na katedře filozofie. Snaha číst práci jakkoli antropologicky naráží na soustavné a neřešitelné obtíže, které jsou způsobeny tím, že autorka se prostě napsat (jakkoli) antropologickou práci nesnažila.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Prosím o vysvětlení otázek uvedených v komentáři k bodu 2.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Práce se jako taková nachází mimo možnost posuzovat ji v rámci příslušného diskurzu. Nemohu tedy jinak, než že ji *nedoporučuji k obhajobě*.

Datum: 10. 5. 2013

Podpis: Marek Jakoubek

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie